

Bijlage 3

Reglement voor vernietigende monsternemingen

De gedragslijn voor vernietigende monsterneming (voor genetisch onderzoek, prepareren van skeletten enz.) van specimens onder het beheer van het Koninklijk Belgisch Instituut voor Natuurwetenschappen bevat volgende punten: ^(*)

Hoewel wij aanraden dat u vooraf op informele wijze (per telefoon, brief, e-mail enz.) navraagt of bepaalde taxa in de verzamelingen beschikbaar zijn, en in welke mate ze dit zijn, moet u formele aanvragen schriftelijk overmaken op postpapier met het briefhoofd van de instelling (elektronische aanvragen worden echter ook aanvaard). Bij aanvragen door studenten moet hun promotor of het laboratoriumhoofd de aanvraag indienen, waarbij deze de volledige verantwoordelijkheid aanvaardt voor het naleven van de overeenkomst.

Het KBIN zal geen materiaal aan particulieren uitleen of leveren, maar dit altijd doen via de instelling waar ze van afhangen. De voorwaarden voor eindgebruikers gelden daarentegen voor de individuele onderzoekers die in de aanvraag en de uiteindelijke overeenkomst vermeld zijn, en niet voor de instellingen.

De aanvraag moet het volgende bevatten:

- Gevraagd materiaal: taxa, aantal specimens, weefseltypes, hoeveelheid benodigd materiaal, andere specificaties zoals geslacht, geografische oorsprong, ouderdom, opslagtijd, toestand van het preparaat, bewaaromstandigheden enz.
- Beknopte beschrijving van het onderzoeksproject: bijvoorbeeld doelstellingen, methodes, te bemonsteren taxa (andere mogelijke bronnen om te bemonsteren), betrokken onderzoekers en hun kwalificatie, verwachte wetenschappelijke impact, technieken, te gebruiken primers en te onderzoeken genen of fragmenten, laboratoriumvoorzieningen, financieringsbronnen en de toepasselijkheid ervan).
- Waarom vraagt u dit materiaal aan het KBIN? Waarom kan u het niet in de natuur verzamelen of uit andere verzamelingen verkrijgen?
- Vergunningen: U moet in voorkomend geval aantonen dat u de nodige vergunningen hebt om te voldoen aan de internationale en nationale wetten en reglementen en u moet die ook aan het KBIN bezorgen wanneer dit voor een verzending vereist wordt.
- Richtlijnen voor verzending: verzendingsmethode, details van het fysieke postadres, maar ook contactpersoon (-personen) met telefoonnummer(s), faxnummer(s) en e-mailadres(sen). U moet verklaren hoe het KBIN vervoerskosten kan terugwinnen, indien deze aanzienlijk zijn.
- Bewijs voor wederzijds voordeel: Vernietigende monsternemingen beschadigen en vernietigen uiteindelijk de verzamelingen van het Museum. Het is duur en soms onmogelijk om ze te vervangen. U moet vermelden welke inspanningen en bijdragen uw onderzoeksgroep zal leveren om de verzamelingen van het Museum te vergroten. Waar en wanneer dit gepast is, vragen wij om 'voucher specimens' te deponeren, bijvoorbeeld op het KBIN. Aan aanvragers die geen bijdrage in natura leveren of die niet duidelijk positief staan tegenover museumcollecties in het algemeen, kunnen wij een vervangingsvergoeding vragen om de aankoop van nieuw materiaal te financieren.

Voor een toestemming houden wij, waar dit aangewezen is, rekening met sommige van volgende criteria:

Het feit dat de specimens enig zijn in hun soort en de mogelijkheid om ze te vervangen (bij types geven wij zelden toestemming); de bewaartoestand van het specimen (bij reeksen moet u bij voorkeur slecht behouden specimens vernietigend bemonsteren); wetenschappelijke verdienste en oorspronkelijkheid van het project; haalbaarheid van het project (in het bijzonder wat betreft de vereiste totale monsterneming); bewijs van voldoende laboratoriumvoorzieningen; tijdsspanne tot de verwachte publicatie van de resultaten; ervaring en kwalificatie van de onderzoekers; oorsprong van de andere monsters in het project, in het bijzonder van het nieuwe materiaal dat de aanvragers zullen verzamelen.

De conservator van de verzamelingen is bevoegd voor de goedkeuring. Hij kan, indien hij dit nodig acht, advies inroepen. U kan beroep aantekenen, maar alleen wanneer u "belangrijke nieuwe elementen" in uw aanvraag aanbrengt: meer financiering, nieuwe en betere technieken enz.

Let ook op de volgende algemenere context:

Wie een onderzoek voorstelt waarvan hij vooraf weet dat er materiaal uit de verzamelingen van het KBIN gebruikt zal worden, moet, vooraleer hij zijn project voorlegt of een beurs aanvraagt, van de conservatoren een "beginselovereenkomst" verkrijgen. In dit stadium is voor deze beginselovereenkomst meestal nog geen volledig uitgewerkte aanvraag (zoals hierboven beschreven) vereist.

Het KBIN is meer dan een technische opslagplaats voor specimens: het bezit ook een afdeling voor wetenschappelijk onderzoek. De wetenschappers van het KBIN zijn op verschillende vlakken bekwaam en een onderzoeker die aanvankelijk alleen 'materiaal' of op het eerste zicht zuiver 'technische' bijstand zoekt, haalt waarschijnlijk voordeel uit een intellectuele uitwisseling.

Bij alle onderzoek dat de verzamelingen van het KBIN voor een wezenlijk of doorslaggevend deel nodig heeft, moet overwogen worden of hier een intellectuele samenwerking mogelijk is.

Het gebruik van de specimens (op welke manier ook) betekent niet dat er automatisch wetenschappers van het KBIN moeten vermeld worden als coauteurs op de papers die hiervan het resultaat zijn.

Waar en wanneer dit gepast is, en mits wederzijdse toestemming, moeten een intellectuele samenwerking en *dito* bijdragen voor een paper echter tot een coauteurschap leiden.

Wanneer verzamelingen van het KBIN bij een onderzoek gebruikt worden, moet dit in alle publicaties vermeld worden; dit geldt ook voor de later in publieke databanken opgeslagen data (om het even of deze oorspronkelijk, gewijzigd of toegevoegd zijn).

Voor alle vernietigende monsternemingen is er een gedagtekende overeenkomst vereist, die ondertekend is door de conservator van het KBIN en door de aanvrager of zijn wettelijke vertegenwoordiger op het instituut.

Bijkomende voorwaarden:

- U mag de monsters uitsluitend gebruiken voor de doelstelling(en) die beschreven is (zijn) in het onderzoeksvoorstel dat deel uitmaakt van de "leenovereenkomst".

- De "uitlening" is tegen eindgebruikervoorwaarden, wat betekent dat u geen (sub)monsters aan derden mag doorgeven, tenzij na overleg met en mits een geschreven toelating van het KBIN.
- Informatie over de specimens op een label of hiermee verwant houdende informatie in een databank (bijvoorbeeld inzameldatum en -plaats, coördinaten, inzamelaar, verspreidingskaart enz.) verschaffen wij eveneens alleen tegen eindgebruikervoorwaarden.
- Tijdens wetenschappelijke analyses mag u de huidige weefselmonsters mogen "verbruiken" of wijzigen. U hoeft ze daarom in beginsel als zodanig niet aan het KBIN terug te bezorgen. U moet echter wel alle bemonsteringsmateriaal en (sub)monsters die na de analyses overblijven, terugbezorgen, alsook alle tussenproducten waarvoor het KBIN een geschikte opslagmogelijkheid heeft. Wij vragen dat u elk tussenproduct dat mogelijk later onderzocht kan worden, maar een bijzondere opslagmethode vereist die KBIN niet kan bieden, naar een hiervoor geschikte inrichting zou sturen. U moet het KBIN hierover altijd inlichten en u moet de schriftelijke toelating van het KBIN hebben wanneer u dit materiaal voor onderzoek buiten het oorspronkelijke project gebruikt (voor dit onderzoeksproject is dan een nieuwe ondertekende overeenkomst vereist).
- U mag de uit het materiaal verkregen DNA- sequenties publiceren en in databanken in het publieke domein opslaan, maar hierbij moet u naar het specimennummer verwijzen en het KBIN erkennen als houder en/of als bemonsteraar van het specimenmateriaal. Wanneer het DNA-sequencing geslaagde resultaten oplevert, die vijf jaar na het verkrijgen van het materiaal nog niet gepubliceerd zijn, dan moet u deze via GenBank bekendmaken. U moet de referentienummers van de GenBank aan het KBIN meedelen, waar wij ze als kruisverwijzing in de databank van de specimens moeten inbrengen.
- Alle publicaties die verwijzen naar het huidige weefselmateriaal en de hiermee verbonden informatie moeten het KBIN erkennen als de houder van de specimens (de specimennummers moeten in de publicaties duidelijk vermeld zijn). U moet alle papers in tweevoud naar het KBIN sturen.
- U mag de monsters of de hiermee verbonden informatie niet commercieel gebruiken of uitbaten. U mag ook geen licentie of patent aanvragen zonder schriftelijke toelating van de algemeen directeur van het KBIN.

(*1) Wanneer de conservator voldoende vertrouwen heeft in de kwaliteit en de verdiensten van de onderzoekers en de gepastheid van de aanvraag, staat het hem vrij sommige van de hier vermelde procedures met meer inschikkelijkheid toe te passen. Dit is bijvoorbeeld vrij vanzelfsprekend bij onderzoek in samenwerking of bij andere projecten van wederzijds belang.